

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. — *Χωρίς σχόλια.* — Στις 30/9/18 ἡ Διεύθυνση τῶν «Γραμμάτων» ἔλαβε τὸ παρακάτω γράμμα ἀπὸ τὸν Ἀρχιλογοκριτὴ τοῦ Τύπου :

«Vu que vous avez fait paraître le numéro Janvier-Juillet de votre Revue sans l'avoir soumis préalablement à la Censure, malgré les instructions émises, les Autorités Militaires ont ordonné que la publication de cette Revue doit être suspendue jusqu'à nouvel ordre».

Στις 22/5/1919 λαμβάνει ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος τὸ ἐπόμενο γράμμα :

«Faisant suite à ma lettre du 30/9/18, j'ai l'honneur de vous irformer que les Autorités Militaires viennent de me déclarer qu'elles n'ont plus d'objection à ce que votre Revue TA GRAMMATA reparaisse, à condition d'observer strictement les instructions de la Censure».

Οἱ ξένοι γὰρ τοὺς δικούς μας. — Στὸ ἔγκριτο περιοδικὸ τοῦ Λονδίνου, τὸ Athenaeum σ' ἓνα φυλλάδιό του τοῦ περασμένου Ἀπριλῆ, δημοσιεύθηκε ἓνα πολὺ ὁμορφο ἄρθρο τοῦ κ. E. M. Forster, γιὰ τὴν ποίησιν τοῦ Καβάφη. Ὁ κ. Forster — γιὰ ὅσους δὲν τὸν ξέρουν — εἶνε ἓνας ἀπ' τοὺς νέους Ἀγγλοὺς μυθιστοριογράφους πού τὸ ἔργο του ἐκτιμᾶται πολὺ. Τὸ ρομάντσο του *Howard's End*, ἔργο γερῆς τέχνης, ἐτράβηξε πολὺ τὴν προσοχὴ τῶν Ἀγγλῶν σκεπτομένων. Χώρια ἀπ' αὐτὸ ὁ κ. Forster ἔχει πολὺ καλὴ θέσιν στὸν κύκλο τῶν φιλολογικῶν κριτικῶν τοῦ Λονδίνου.

Στὸ ἄρθρο του πού ἀναφέραμε ὁ κ. Forster παρουσιάζει στοὺς ἀναγνώστες τοῦ *Athenaeum* διάφορες προσωπικὰς λεπτομέρειες γιὰ τὸν Καβάφη — τὴν κουβέντα του, τὰ θέματα γιὰ τὰ ὁποῖα μιλεῖ, τὸ μοναχικὸ βίον πού περνᾷ κτλ.

Ὁ κ. Forster ξέρει καλὰ καὶ τὸ γλωσσικὸ μας ζήτημα. Εἶνε βέβαια ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς καὶ ἀναφέρει τὴν ἐργασία πού ἔκαμεν ἡ «Νέα Ζωὴ» καὶ πού ξακολουθοῦν νὰ κάμουν τὰ «Γράμματα» γιὰ τὴν ἐπικράτησίν της. «Κινήματα ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς, λέγει, ἐπικρατοῦν σὲ ὅλην τὴν Ἀνατολὴν — θέλει νὰ πεῖ τὴν ἑλληνικὴν Ἀνατολὴν — ἀπὸ τῆς Σμύρνης καὶ τὴν Κύπρον ἴσαμε τὰ Γιάννενα, πού ὅλα ἀποδείχνουν τὸν ζῆλον μιᾶς φυλῆς, πού μόνῃ αὐτῇ μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, φαίνεται νὰ κατέχει τὴ λογοτεχνικὴ διαίσθησιν καὶ νὰ ἐπιθυμῇ τίς λέξεις νὰ εἶνε ζωντανές». «Ὁ Καβάφης, προσθέτει, εἶνε καλὰ μπασμένος στὸ κίνημα αὐτό, ἀλλ' ὅχι τῶν ἄκρων» καὶ δίνει σὲ δυὸ τρεῖς γραμμὲς τὴν θεωρίαν τοῦ ποιητῆ γιὰ τὴ γλῶσσα.

Γιὰ τὰ ποιήματα τοῦ Καβάφη λέγει ὅτι «ἀποκαλύπτουν ἓναν κόσμον πολὺ ὥραϊο καὶ παράξενο. Πηγάζει αὐτὸς ὁ κόσμος ἀπὸ τὴν πείρα, μὰ δὲν εἶνε καθαυτὸ πείρα, γιατί, ὅπως συχνὰ τὸ ὑποδείχνει (ὁ Καβάφης), ὁ ποιητὴς εἶνε πῶς ἀνήμερος ἀπὸ τοὺς πῶς πολλοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ δεῖ τὰ πράγματα ἴσια :

Ἐδῶ ἄς σταθῶ. Κι ἄς δῶ κ' ἐγὼ τὴν φέσι λίγο.

Θάλασσας τοῦ πρωτοῦ καὶ ἀνέφελου οὐρανοῦ
λαμπρὰ μαβιά, καὶ κίτρινη ὄχθη· ὅλα
ὥραϊα καὶ μεγάλα φωτισμένα.

Ἐδῶ ἄς σταθῶ. Κι ἄς γελασθῶ πῶς βλέπω αὐτὰ
(τὰ εἰδ' ἄληθεια μιὰ στιγμὴ σὰν πρωτοστάθηκα)·
καὶ ὅχι κ' ἔδῳ τὲς φαντασίαις μου,
τὲς ἀναμνήτεις μου, τὰ ἰνδάλματα τῆς ἡδονῆς.

Εἶνε ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος. Κι' ἀφοῦ ὁ ποιητὴς δὲν μπορεῖ νὰ ἐλπίσει ὅτι θὰ ξεφύγει ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμον, πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ τὸν βολέψει καὶ τὸν διοικήσει καλὰ».

Ὁ κ. Forster ἀναφέρει ἓναν παλιὸν Ἀγγλὸν ποιητὴ πού εἶπε : «ὁ νοῦς μου σὲ μένα εἶνε ἓνα βασίλειον». «Ἔτσι εἶνε καὶ μὲ τὸν Καβάφη· μὰ τοῦ Καβάφη, εἶνε ἓνα ἀληθινόν, ὅχι ἓνα συμβατικὸ βασίλειον, μέσα στὸ ὁποῖο μποροῦν νὰ συμβαίνουν καὶ στάσεις καὶ πόλεμοι». Κι ἐδῶ πραγματεύεται γιὰ τὴν «τραγωδίαν» πού παρουσιάζει τὸ ποίημα Ἡ Πόλις. «Τραγωδία» θεωρεῖ ἀκόμα καὶ τὸ ποίημα Ἰθάκη, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν — ὅπως γίνεται φανερό — κυρίως τὴν περίπτωσιν τῆς ὑψηλῆς ἀναζητήσεως καὶ τοῦ ἀποτελέσματος ὅτι τὸ τέρας δὲν ἦταν ἄξιο γιὰ μιὰ τέτοια προσπάθεια. Ὁ κριτικὸς ὅμως δὲν παραβλέπει τὸ

πόρισμα τοῦ ποιητῆ γιατί λέγει ὁ ἄνθρωπος ποῦ βρέθηκε σ' αὐτὴ τῇ θέσῃ δὲν πρέπει νὰ θρηνεῖ. Δὲν ἀπέτυχε ἀληθινά.

Ἡ Ἰθάκη σ' ἔδωσε τ' ὠραῖο ταξίδι.
Χωρὶς αὐτὴν δὲν θάβγαίνες στὸν δρόμο.
Ἄλλα δὲν ἔχει νὰ σὲ δώσει πιά.

Κι ἂν πτωχικὴ τὴν βρεῖς, ἡ Ἰθάκη δὲν σὲ γέλασε.
Ἔτσι σοφὸς ποῦ ἐγίνες, μὲ τόση πείρα,
ἦδη θὰ τὸ κατάλαβες ἡ Ἰθάκη τί σημαίνουν.

Ἔως ἐδῶ ὁ κριτικὸς ἀσχολεῖται μὲ μιὰν διάθεσιν τῆς Καβαφικῆς ποίησης, ποῦ τὴν ὀνομάζει «ὑποκειμενική».

Ἀπ' αὐτὴ τὴν υποκειμενικὴ φάσιν τῆς ποίησης τοῦ Καβάφη περνᾷ σὲ μιὰν ἀντίθετη τὴν ἱστορικὴ φάσιν καὶ σημειώνει ὅτι δὲν τραβάει τὸν ποιητὴ ἡ κλασσικὴ περίοδος τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ἀλλ' ἡ ἑλληνιστικὴ καὶ ὀλίγον ἡ Βυζαντινὴ. Μᾶς ἀναφέρει τὰ ποιήματα Ἡ Δυσσάρεσκη τοῦ Σελευκίδου, Ἀλεξανδρινοὶ Βασιλεῖς, Ἐν τῷ μηνὶ Ἀθύρ, Μανουὴλ Κομνηνός.

Ξεχωριστὴ προσοχὴ δίνει στὸ ποίημα Ἐν τῷ μηνὶ Ἀθύρ — στὸ ρυθμὸ τοῦ (*broken into half-lines*), στὸν λυπητερὸ τόνο του, στὴν φόρμα τοῦ δύσκολης ἀνάγνωστος παλῆς ἐπιγραφῆς. Αὐτὸ τὸ ποίημα, ὅπως ἔγινε γιὰ τὴν Θάλασσα τοῦ Πρωτοῦ, τὸ παραθέτει ὁλόκληρο μεταφρασμένον ἐπίσης ὁλόκληρο παραθέτεται καὶ τὸ Ἀλεξανδρινοὶ Βασιλεῖς.

Τελειώνει ὁ κ. Forster μὲ μερικὰ λόγια γιὰ τὴν στάση τοῦ Καβάφη ἀγνάντια στὴ ζωὴ, γιὰ τὰ ζητήματα τῆς δράσης ἢ τοῦ ἀποτραβήγματος καὶ μὲ πολλὴ ἐλέγανς κλείνει τὸ ἄρθρον τοῦ μὲ τὴν παράθεσιν ὁλόκληρου τοῦ ποιήματος Ἀπολείπειν ὁ Θεὸς Ἀντώνιον, μεταφρασμένον.

Οἱ μεταφράσεις ἔγιναν ἀπὸ τὸν κ. Γ. Βαλισσόπουλον· εἶνε πιστώταες καὶ ἀποδίνουν ἄρτια τὴν ποιητικὴν φράσιν καὶ τὸ ὕψος τοῦ Καβάφη· τόσο τεχνικὰ ἔγιναν ὅπου σὲ διάφορα μέρη κρατοῦν σχεδὸν καὶ τὸν ρυθμὸ τοῦ πρωτοτύπου.

Μιά ποιητικὴ ἐπίδραση.— Εἶνε ἀρκετὰ χρόνια ποῦ γίνεται λόγος γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Καβάφη. Κάθε τόσο καὶ βγαίνουν νέες συζητήσεις γι' αὐτό. Ἐνα σημεῖο ἄξιο νὰ παρατηρηθεῖ εἶνε ἡ ἐπίδρασις τοῦ πάνω στὴ νεοελληνικὴ ποίηση ποῦ τὰ τελευταῖα χρόνια φανερώναται περισσότερο. Διαβάζοντας ἔργα ποιητῶν ποῦ πρωτοπαρουσιάζονται ἢ ποῦ εἶνε στὴν ἀρχὴ τοῦ σταδίου τοὺς συχνὰ βρίσκουμε πότε ρυθμὸ, πότε ὕψος ἢ λεκτικὸ, πότε χειρισμὸ θεμάτων — ὅλα συμμορφωμένα μὲ τὴν Καβαφικὴν τέχνη. Ἀς προσθέσουμε καὶ ὅλας πὼς αὐτὴ ἡ ἐπίδρασις στάθηκεν ὠφέλιμη, κυρίως ὡς συντελεστικὴ γιὰ μιὰ καλὴ, προσεχτικὰ καμωμένη ποιητικὴν φόρμα.

Νίκου Νικολαΐδου: Τὸ Γαλάξιο Λουλουδί.— Τὰ «Γράμματα» εἶδαν μὲ εὐχαιρὴν χαρὰ τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἔκδοσος σὲ ἰδιαίτερος τόμους τῶν ἔργων τοῦ ἀγαπητοῦ συνεργάτη τοῦ κ. Νικολαΐδου. Τὸ «Γαλάξιο Λουλουδί», ἔργον μὲ ἀξίαν, εἴμαστε βέβαιοι πὼς θὰ ἀπασχολήσει πολὺ τὴν κριτικὴν.

Ἐχθὸς ποῦ θὰ δημοσιεύσουμε στὸ ἐρχόμενον φυλλάδιον κριτικὴν γιὰ τὸ ἔργον θὰ κρατήσουμε ἐνήμερους τοὺς ἀναγνώστες μας γιὰ τὴν ὑποδοχὴ ποῦ θὰ γίνῃ σ' αὐτό.

Τώρα ἀναδημοσιεύουμε μιὰ λαμπρὰν ἀνάλυσιν καὶ ἐρμηνείαν τοῦ ἔργου γραμμὴν ἀπὸ τὸν κ. Μ. Π. Ν. καὶ δημοσιευμένη στὴν «Ἠχώ τῆς Κύπρου». Ἀξιόλογη κατὰ τὴν γνώμην μας, διότι ἀποδείχεται ἡ συνθετικὴ τοῦ «Γαλαξίου Λουλουδίου» ποῦ ἡ κάθε ἀποψὴ τοῦ ξετυλίγεται κανωνικώτατα χωρὶς νὰ βλάπτῃ τὴν γενικὴν ἰδέαν του.

«Ὁ Πιερ Λουὶ εἰς τὸν πρόλογον τῆς «Ἀφροδίτης» του φαντάζεται τὴν ἀκόλουθον ὁπτασίαν :

— «Μίαν ἡμέραν, λέγει, ὁ Ὀδυσσεὺς περιεπλανᾶτο κυνηγῶν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τῶν Δελφῶν καὶ ἐκεῖ συνήντησε τυχαίως δύο νεάνιδας χειρσφρατουμένας. Ἡ μιὰ εἶχε μαλλιά μενεξεδένια, μάτια διαγῆ καὶ χεῖρην πονηρά, καὶ τοῦ εἶπεν : «εἰμαι ἡ Ἀρετή». Ἡ ἄλλη

εἶχε βλέμματα ἄχρωμα, χέρια ἀπαλὰ καὶ στήθη ἐρωτικά, καὶ τοῦ εἶπεν : «Εἴμαι ἡ Τρυφή». Καὶ αἱ δύο ταυτοχρόνως ἐπανάβησαν : «διάλεξε μίαν ἀπὸ μᾶς». Ἄλλ' ὁ πανοῦργος Ὀδυσσεὺς ἀπήντησε σοβαρώτατα : «Πῶς νὰ διαλέξω ; Εἰσθε ἀχώριστοι. Ὅσοι σὰς εἶδον τὴν μίαν χωρὶς τὴν ἄλλην, στείραν ἐσχημάτισαν σκιάν. Ὅπως ἡ ἔδολος ἀρετὴ στερεῖται τῶν ἡδονῶν, τὰς ὁποίας προμηθεύει ἡ ἡδυπάθεια, ἔτσι καὶ ἡ τρυφή θὰ τὰ περνοῦσε ἄσχημα χωρὶς κανένα μεγαλεῖον ψυχῆς. Θὰ σὰς ἀκολουθήσω ἀμφοτέρας. Δεῖξατέ μου τὸν δρόμον». Μόλις ἐτελείωσε, καὶ αἱ δύο ὁπτασίαι συνανεμίγησαν. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἐννοίωσε ὅτι εἶχεν ὁμιλήσει πρὸς τὴν Ἀφροδίτην, τὴν μεγάλην Θεάν». —

Πλατύνετε τὴν ἐννοίαν τῆς ὁπτασίας τοῦ Πιερ Λουί. Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρετῆς βάλλτε ὁλόκληρον τὸν ψυχικὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος, ὑποταγμένος εἰς τὴν κατάραν τῆς Μοίρας, περνᾷ τὴν ζωὴν του σὲ διαρκὴ πικρίαν καὶ ἀπογοήτευσιν, μὲ πόθους καὶ ὄνειρα ἀρρωστημένα καὶ παραλυμένῃ τὴν θέλησιν καὶ τὰς δυνάμεις του· εἰς τὴν θέσιν τῆς Τρυφῆς βάλλτε ὁλόκληρον τὸν ψυχικὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἀγωνιζόμενος διὰ τὴν ἀπολύτρωσίν του, πιάνεται στὰ ξώβερρα τῆς ψεύτικης χαρᾶς καὶ περνᾷ τὴν ζωὴν του ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἀσέλγειας, ποὺ τοὺς ἀποκτηνώνουν καὶ τοὺς ἀπονεκρώνουν, καὶ σμίξετέ τους. Τότε, ὅπως ὁ Ὀδυσσεὺς, θὰ ἔδητε ὅτι δὲν ὁμιλήσατε οὔτε στὸν πρῶτον, οὔτε στὸν δεύτερον κόσμον. Ἐνας ἄλλος θὰ παρουσιάβῃ μπροστά σας, ὅλος διαφορετικὸς καὶ ὅλος καινούργιος : ὁ κόσμος τῆς ἀνώτερης ψυχικῆς δυνάμεως καὶ τῆς πλατύτητος σκέψεως καὶ αἰσθήσεως, ὁ κόσμος τῆς δρώσης μελαγχολίας καὶ τῆς εὐγενικῆς ἡδονῆς, ὁ κόσμος τῆς σαφοῦς καὶ καθαρᾶς γνώσεως ποὺ ὁδηγᾷ στὴν ὥραϊαν ἀλήθειαν καὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἐξιδανικευμένων ὁρμῶν ποὺ φέρουν στὴν ὑψηλὴν ἀπόλαυσιν.

Καὶ αὕτη ἀκριβῶς εἶναι ἡ ἐννοία τοῦ «Γαλάζιου Δουλουδιοῦ». Ὁ ἀφωρισμένος πύργος τῆς Λύπης καὶ τοῦ Πόνου, μὲ τὸν στενὸν ὁρίζοντα καὶ τὰς κλεισμένες στράτες, ὅπου βασιλεύει ἡ Ξανθή, εἶναι ἡ μοιραία σκλαβιά τῆς ἀπελπισμένης ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία κρατεῖ δεσμευμένην ἀποπνικτικὰ τὴν ἀνθρώπινην ψυχὴν. Καὶ ὁ Πύργος τῆς Ἥδονης καὶ τῆς Ἀσέλγειας, μὲ τὰ συμπόσια καὶ τὰ ὄργια τῶν παντοτεινῶν μεθυσμένων, τῶν μπουχτισμένων καὶ τῶν δυσαρρεστημένων, ὅπου βασιλεύει ἡ Μελαγχολιή, εἶναι ἡ θεληματικὴ σκλαβιά τῆς κτηνώδους ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία κρατεῖ δεσμευμένην ἀποπνικτικὰ τὴν ἀνθρώπινην ψυχὴν. Ἄλλ' ὁ Ἀντρειωμένος, ὁ ἄνθρωπος τῆς μεγάλης καὶ δυνατῆς θελήσεως, σπάζει καὶ τῆς μιάς καὶ τῆς ἄλλης σκλαβιάς τὰς ἀλυσίδες. Χωρὶς ν' ἀποναρκωθῇ ἀπὸ τὴν πρώτην, παλαίει μὲ τὴν δεύτερην, καὶ νικᾷ. Καὶ τότε, νικητὴς τῶν ταπεινῶν παθῶν, ξανάρχεται στὸν πρῶτον πύργον, γιὰ νὰ ζήσῃ ἐκεῖ μίαν νέαν ζωὴν, ποὺ τὴν συμβολίζει ὁ σφιγμένος ἀναπόσπαστα στὸ χέρι του ἀρραβῶνους μεταξὺ τῆς Μελαγχολίας ποὺ παλαίει καὶ τῆς Χαρᾶς ποὺ ὑποτάσσεται, τῆς ἡσυχῆς Ἀγάπης καὶ τῶν δυνατῶν Παθῶν, τὴν ζωὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν λείπουν βέβαια τὰ μαύρα κυπαρίσσια καὶ τὸ κράξιμο τοῦ κούκου, ἀλλὰ τοῦλάχιστον

τὰ κυπαρίσσια

λοῖα

πασκίζουν νὰ γδυθοῦν

τὴν ἀγκιάδα,

σὰ λεῖμνιες νὰ φουντωθοῦν...

Κι' ἂν κρᾶξ' ὁ Κοῦκος θλιβερά,

δὲ θὰ ἑαφνιάσῃ φοβερά·

θὰ κελαιδίσουν τὰ πουλιά,

τὸ κράξιμο νὰ κρύβουν.

Γύρω ἀπὸ τὴν κεντρικὴν αὐτὴν ιδέαν ἐπλεξε τὸ ἔργον του ὁ Νίκος Νικολαΐδης. Μὲ τὴν ὥραϊαν καὶ ὑψηλὴν ἐμπνευσίν του εἰς τὴν ψυχὴν, ἐπῆρε στὸ χέρι του—καλλιτέχνης ζωγράφος, καθὼς εἶνε—τὸ πινέλλο του· καὶ βυθίζοντάς το στὰ πολυποίκιλα χρώματα διαφόρων δημοτικῶν παραμυθιῶν, τραγουδιῶν καὶ θρύλων, μᾶς ἐσχημάτισε τὴν υπέρροχην ζωγραφιὰν τοῦ ἔργου του—ὄχι ἀπλὴν ἀπεικόνισιν, ἀλλὰ μεγάλην καὶ λαμπρὰν δημιουργίαν, ὄχι μεγέθυνσιν ἀπλῆν, ἀλλὰ βαθεῖαν καὶ πλατυτάτην ἐνοάρκωσιν ἰδεῶν καὶ σκέψεων ἀνωτέρων—ἡ ὁποία ἐξαγνίζει τὴν ψυχὴν καὶ ἐξυψώνει τὸ πνεῦμα.

Ἡ χαρὰ ἐξοῦσε κατ' ἀρχὰς στὸν πύργον τῆς Ξανθῆς Ρήγισσας, ὅταν ἀκόμη δὲν ἐγνώ-

ρισε τὴν ἔγνοιαν καὶ τὸν πόθον. Ἦτο ἡ χαρὰ τῆς ψυχικῆς ἀφελείας καὶ ἀθωότητος, ποὺ ἐβασίλευε στὲς πρώτες ἐποχὲς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλ' ἡ Ρήγισσα ἀγαπᾷ κατόπιν ἓνα διαβάτην Ποιητὴν. Ἡ Ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀρχίζει ν' ἀναζητᾷ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ αἰωνίου Ἰδανικοῦ. Μὰ ὅπως ὁ Ποιητὴς «ἐδιάβηκε κ' ἐμάκρυνε, ἀψηφῶντας τ' ἀγαθὰ τῆς», ἔτσι καὶ τὸ Ἰδανικὸν ἐδιάβηκε κ' ἐμάκρυνε ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινην ψυχὴν, ἡ ὁποία, ὅπως ἡ Ρήγισσα, μένει θλιμμένη καὶ ἀπογοητευμένη καὶ προκαλεῖ τὴν τρομερὰν κατάραν τῆς Μάγισσας - Μοίρας :

Τὰ δῶρα ποὺ μ' ἀποχερῶ
σοῦ δῶσα ἀφοῦ τ' ἀρνίεσαι,
ἄς στερευτοῦνε οἱ πηγές
κι' ἄς λείψουν οἱ αἰτίες
ποὺ ἀναβρῶζουν οἱ χαρές,
ποὺ χύνονται τὰ γέλοια.
Τὰ ἡλιόχαδα νὰ βραδυαστοῦν
ν' ἀσβολωθῇ ἡ νύχτα
καὶ χόβολη κατάρνα
νὰ πέφτῃ νὰ σκεπάζῃ
κάθε ἀγάπη στὴν καρδιά
καὶ κάθε πόθου θέρη.
Κι' ὅσοι μέσα στὴν ἰσκιῶσά
τοῦ πύργου κατοικοῦνε
τὸν Πόνο νὰ λατρεύουνε
καὶ νὰ μελαγχολοῦνε.

Καὶ ἔτσι ἀκριβῶς ζοῦν ἀπὸ τότε οἱ ἄνθρωποι, ὑποταγμένοι μοιρολατρικὰ στὴν κατάραν, μὲ τὲς ψυχὲς ἀλλοιθωρὲς καὶ ξεστρατισμένους τοὺς πόθους. Ἐνα μόνον πράγμα ἔμεινεν ἀνυπότακτον, τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα— ἡ Χιλιόχρονη Γρηά, ὁ ὁποία ἔμεινε στὴν ζωὴν, γιὰ νὰ σπάζῃ τὲς ἀράχες τῆς λησμοσύνης καὶ τοῦ καιροῦ καὶ γιὰ νὰ ρίξῃ μιὰν αὐγὴν τὴν ἀναστάσιμην κραυγὴν,

ὅταν θάρῃ στὸν πύργον
τὸ λουλούδι τ' ἀμάραντο,
τὸ Γαλάζιο λουλούδι.

Ὡ, τὸ ἀνύπαρκτο λουλούδι τῆς ἁπιαστῆς Εὐτυχίας! Πόσοι καὶ πόσοι ξεκινοῦν κάθε λίγο ἀπὸ τὸν Πύργον τῆς Μελαγχολίας, γιὰ νὰ κατορθώσουν νὰ τὸ φέρουν! Καὶ ὅμως πόσον οἰκτρὰ ἀποτυγχάνουν ὅλοι! Ὁ ὀλόφωτος καὶ ὀλανθισμένος Πύργος τῆς Χαρᾶς τοὺς τραβᾷ εἰς τὸν δρόμον των· τὰ γέλοια, οἱ φωνὲς καὶ τὰ γλέντια τῶν χαροκόπων τοὺς γελοῦν· ἡ Μελαγχροινὴ Ρήγισσα, ἡ κόρη τῆς Ἡδονῆς καὶ τὴν Ἀσέλγειας, τοὺς μαγεύει, καὶ σκλάβοι πλέον ἀνίσχυροι καὶ ταπεινοὶ ὑποτάσσονται στὴν Γόησσαν, ξεχνῶντες καὶ τὸν πύργον των καὶ τὸν σκοπὸν των. Ἀλλ' ὁ Ἀντρειωμένος, ὁ ἄνθρωπος τῆς δυνατῆς θελήσεως, δὲν εἶναι εὐκόλῳ νὰ νικηθῇ. Λιγύζει, εἶναι ἀλήθεια, κατ' ἀρχὰς μπροστὰ στὰ κάλλη καὶ τὲς γοητεῖες τῆς Μελαγχροινῆς, καὶ βάζει μάλιστα στὸ χέρι του καὶ τὸ δακτυλίδι τῆς, ἀλλ' ὁ νοῦς του γρήγορα ξαναφωτίζεται καὶ γρήγορα ξεναρκώνει ἡ ψυχὴ του. Καὶ συγκεντρώνων τὰς δυνάμεις του, παλαίει καὶ νικᾷ, καὶ ἐπιστρέφει μὲν μὲ τὸ δακτυλίδι τῆς Μελαγχροινῆς ἀναπόσπαστον στὸ χέρι του καὶ χωρὶς τὸ ἀμάραντο λουλούδι, ἀλλὰ μὲ τὴν γνῶσιν καὶ τὴν συναίσθησιν ὅτι τὸ δακτυλίδι εἶναι ὁ παλῆς καὶ αἰώνιος ἀρραβῶνας τῶν δύο Ρηγισσῶν, τῆς ὑψηλῆς Θλίψεως καὶ τῆς ταπεινῆς Χαρᾶς, τῆς γλυκειᾶς Ἀγάπης καὶ τῶν σαρκικῶν Παθῶν, καὶ ὅτι τὸ λουλούδι, ἂν δὲν μᾶς τὸ δίδει ἡ μοιρολατρικὴ καὶ ἡ κτηνώδης ζωὴ,μποροῦμεν ὅμως μὲ μιὰν ἀνοτῆραν διανοητικὴν καὶ αἰσθηματικὴν ζωὴν, ὀδηγημένην ἀπὸ θέλησιν μεγάλην καὶ δυνατὴν, νὰ τὸ κάμωμεν ν' ἀντίσῃ βαθεῖα μέσα μας.

Αὕτῃ εἶναι εἰς ἀσήμαντην σκιαγραφίαν τῆς ζωγραφίᾶς ἡ ὑπόθεσις, ἐπάνω καὶ γύρω εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Καλλιτέχνης ἐναπέθεσεν ὡραίαν καὶ φωτεινὴν τῆς ψυχῆς του καὶ τῆς τέχνης του τὴν σφραγίδα.

Καὶ ἰδοὺ οἱ πίνακές τῆς: Ὁ πρῶτος, σκοτεινὸς καὶ συννεφιασμένος, μὲ τὴν ἄψυχον φύσιν καὶ τὰ ξιμυχὰ του ὄντα μυστηριώδη καὶ θρηνητικά, παρέχει τὴν ἐντύπωσιν τῆς μεγαλοπρεποῦς φρίκης, ἡ ὁποία σφίγγει τὴν ψυχὴν καὶ τὴν κίμνει νὰ αἰσθάνεται γύρω τῆς τὸ

φτερούγισμα τῆς τρομερᾶς Κατάρως. Ὁ δεύτερος, ἡλιόλουστος καὶ μυριομύριστος, μὲ τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα γεμισμένα ἀπὸ τὴν πνοὴν τοῦ πάθους τῆς ἡδονικῆς ζωῆς, δίδει τὴν ἰδέαν τῆς γλυκεῖας ἀποχαυνώσεως, ἣ ὁποία μεθ' τὴν ψυχὴν καὶ τὴν κάμνει ν' ἀντιλαμβάνεται τὴν δύναμιν τῆς πλανεύτρας γοητείας τῆς Ἡδονῆς. Ὁ τρίτος, θαμπὴ αὐγὴ, πίσω ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀργεῖ νὰ προβάλῃ ὁ ἥλιος, μὲ τὰς ψυχὰς ὅλον, ἀπὸ τοῦ ἀτσαλένιου θρόνου μέχρι τῆς Χιλιόχρονης Ρηγᾶς, σὲ μιὰν «θλιβερὴν ἀναμονήν», ἀποτελεῖ τὴν ἐπιβλητικωτέραν ἀπόδοσιν τῆς Ἀγωνίας, ἣ ὁποία πάντα προηγεῖται τοῦ Θριάμβου καὶ τῆς Χαρᾶς.

Καὶ ἰδοὺ αἱ παραστάσεις τῆς: Ποιὸς δὲν θ' ἀφήσῃ τὸ μυαλό του ν' ἀτσαλωθῇ καὶ τὴν ψυχὴν νὰ ἐκλεπτυνθῇ εἰς τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀντρειωμένου; Ποιὸς δὲν θὰ γεμίσῃ ἀπὸ συγκίνησιν γλυκεῖαν καὶ ποιὸς δὲν θὰ ξεχειλίσῃ ἀπὸ σέβας καὶ θαυμασμόν μπροστὰ στὴν ὑπέροχην πάλιν τοῦ Ἀντρειωμένου μὲ τὴν γόησσαν Ρήγισσαν; Ποιὸς δὲν θ' ἀναλυθῇ εἰς δάκρυα φυσικωτάτα ἐνώπιον τοῦ θρήνου τῆς Ξανθῆς καὶ ποιὸς δὲν θὰ ἐξυψωθῇ καὶ δὲν θὰ μεγαλυνθῇ εἰς τὴν διήγησιν τοῦ Νικητοῦ;

Καὶ ἰδοὺ οἱ φυσιογνωμίαι τῆς: καθεμιὰ καὶ μιὰ ἰδέα ἐνσαρκωμένη, ἀδρὴ καὶ ἐπιβάλλουσα, ἐμφανιζομένη ὁμοιομερῶς καὶ ὁμοιομόρφως εἰς τὸ ἔργον ὁλόκληρον. Καὶ ἰδοὺ οἱ πινελιές τῆς: καθεμιὰ καὶ ἓνα νόημα, καθεμιὰ καὶ μία ἔννοια, καθεμιὰ καὶ μία ἁρμονία, ποὺ φωτίζει καὶ γλυκαίνει τὰ γύρω.

Καὶ ἰδοὺ κατόπιν τὸ σύνολόν τῆς: ὅλο φῶς καὶ ὅλο μουσικὴ, ὅλο νοῦς καὶ ὅλο ψυχὴ, ὅλο ἰδέα καὶ ὅλο αἴσθημα· ἓνα συμμετρικὸν καὶ κανονικὸν ὅλον, συγκεντρῶνον μέσα του κάθε ὑψηλὴν σκέψιν καὶ κάθε εὐγενικὴν τάσιν· ἓνα σύμβολον ὡραῖον καὶ ἐμπνευσμένον — σύμβολον τοῦ μεγάλου ξυπνημάτου, ποὺ θὰ συντρίψῃ τῆς Μοιρολατρείας καὶ τῆς Ἀνηθικότητος τὰ εἰδῶλα καὶ θὰ στήσῃ στὸν τόπο τους τοῦ Καθαροῦ Νοῦ καὶ τῆς Καθαρᾶς Καρδίας τὰς θεῖαις εἰκόνες.

Αὕτῃ εἶναι ἡ ζωγραφιά, ποὺ ὁ Καλλιτέχνης τῆς ὠνόμασε «Γαλάζιο Λουλουδί». Κι' ἀλήθεια, πῶς ἄλλως θὰ ἤμπορούσε νὰ ὀνομασθῇ, ἀφοῦ αὕτῃ καθ' ἑαυτὴν εἶναι μιὰ μυρωμένη πνοὴ κι' ἓνα διαλεχτὸν πέταλον τοῦ ἴδιου ἐκείνου ποὺ ἀναζητεῖ: τοῦ ἀμάρταντου κι' ἀθάνατου «Γαλάζιου Λουλουδιοῦ».

Πέτρος Ἀλήτης. — Στῆς 3)16 Ἀπριλίου 1919 πέθανε ὁ Πέτρος Ἀλήτης, νεώτατος ἀκόμη, μόλις 22 χρόνων. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐδῶ διανοούμενοί μας ἐπάσχισαν μὲ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα νὰ τὸν σώσουν, μὰ τοῦ κάκου: ἡ ἀρρώστεια εἶχε προχωρήσει...

Τὴ μεθεπομένη, φίλος καὶ συνεργάτης μας, εἶχε δημοσιεύει σὲ καθημερινὴ ἐφημερίδα τὸ παρακάτω σημείωμα, τὸ ὁποῖον ἀναδημοσιεύουμε γιατί μᾶς δίνει ἓνα πολὺ καλὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ αὐτοῦ νέου.

«Καὶ πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατον, εἶχεν ἡ ζωὴ ἡ ἴδια κάμει συμπαθὴ τὸν νέον, λαϊκῆς ψυχῆς ποιητὴν, ποὺ ἐκηδεύσαμεν χθές, τὸν Πέτρον Ἀλήτην.

Πρὶν πάρῃ τὸ φιλολογικὸν του ψευδώνυμον, ὁ ἀλητισμὸς ἦταν ἡ ζωὴ του, ἡ ἰδεολογία του.

Πέθανε τόσο νέος, ποὺ δὲν ἐπρόφθασε ν' ἀφήσῃ ἔργον στοὺς μεταγενεστέρους ψυχικοὺς ἀδελφούς του. Ἀλλὰ τί θὰ ἦταν περισσότερον ἓνα ἔργον, ἀπὸ ὅ,τι ἔδωκεν ὁ ἴδιος μὲ τὴ ζωὴ του;

Πέθανε ἀκριβῶς στὶς ὥρες ποὺ προσπαθοῦσε νὰ φτιάξῃ τὸν ἑαυτοῦ του, σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο του.

Ὁ πόθος ποὺ εἶχε γι' αὐτό, γιὰ νὰ θυμηθοῦμε τὸν ἀλησμόνητον Γιάννην Καμπύσην, τοῦ πῆρε τὴ φτωχὴ μαρτυρικὴ ζωὴ. Τὸ αἷμα του ἐπάγωσε πρὶν ξεχωρίσῃ τὰ σπιννερά ποὺ τοῦ ἐσκέπαζαν τὴν ἀνοδὸν.

Ἡ σύγχρονη Ἑλληνικὴ φιλολογικὴ ζωὴ δὲν εἶδεν ἀκόμη πολλοὺς τύπους, ἔτσι λαϊκοὺς, καθὼς τὸν Πέτρον Ἀλήτην καὶ δὲν εἶνε τυχαῖον ὅτι ὁ νέος ποὺ ἀπέθανε δὲν ἡδυνήθη ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν σκληρότητα τοῦ βίου. Ὁ Ρωμῶς δὲν εἶνε Ρώσος...

Ὁ Ἀλήτης ἀντὶ νὰ ζητήσῃ νὰ ἰδῇ ἐξήγησε νὰ γίνῃ ὁ ἴδιος θέαμα τοῦ ἑαυτοῦ του ἔστω. Ἐκεῖ ἐπροδόθη. Κι' ἔπεσε.

Ἡ ὅλη ἐργασία του περιορίζεται σὲ λίγα διηγήματα, μερικὰ ποιήματα καὶ μία ἐντύπωσις γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Βουτυρά (τὸν ὁποῖον παρεξήγησεν ὡς ἀνθρώπον) δημοσιευμένα στὰ «Γράμματα», τὰ «Προπύλαια» καὶ τὸν «Φοῖνικα».

“Ένα Καίρινο περιοδικό. — Οί κ. κ. Πάνος Σταυρινός και E. G. Cahen (Elie Goldenberg) μᾶς ἀναγγέλουν τὴν προσεχὴ ἐκδοση, στὸ Κάιρο, ἑνὸς μηνιαίου γαλλόφωνου περιοδικοῦ, ὁλότελα ἀνεξάρτητου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Νέα Ζωή» [*La Vie Nouvelle*». B. P. No. 694. Le Caire (Egypte)], καὶ τὴ φιλολογικὴ αἰγίδα τοῦ Πρίγκηπα τῶν γάλλων conteurs, Han Ryner.

Οἱ κ. κ. Σταυρινός και E. G. Cahen, ἰδρύοντας τὴ «Vie Nouvelle», ἀποβλέπουν κυρίως, μακριὰ ἀπὸ τοὺς συνειθισμένους μικροκομματισμούς, στὴν ὑπεράσπιση τῆς ὁμορφιάς—ὅπου κ' ἂν βρίζεται—καὶ τῆς Ἀλήθειας—ὅποιος κ' ἂν εἶνε.

Σκοπὸς τοὺς: ἡ γερὴ καὶ γενναϊότερη τεχνοκρατικὴ ἐκδήλωση, ἡ ἰδανικοποίηση τῆς ζωῆς κ' ὅχι ἡ ταπεινὴ καὶ κακόβουλη συμφεροντολογία.

Ὅλοι οἱ νέοι ποὺ θεωροῦν ἱερὴ τὴ ζωὴ καὶ τὴ σκέψη τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἀγαποῦν τὴν εὐγενικὴν πάλιν τῶν ἰδεῶν, θὰ εἴρουν στὸ νέο καίρινο περιοδικό ἓνα βῆμα ἐλεύθερο καὶ φιλόξενο.

Ἡ «Vie Nouvelle» ἔχει ἤδη ὡς συνεργάτες τῆς τοὺς: Paul Aeschimann, Claude Armel, L. Charles - Baudouin, Gabriel Belot, E. G. Cahen, J.-J. Calmy, Edmond Fleg, Paul Fort, André Germain, Robert Goldenberg, Henri Hertz, Ker-Frank-Houx, Philéas Lebesgue, Marcel Loumaye, Alfred-Louis Manoury, Joseph Rivière, H. Samson, Marcel Sauvage, Πάνο Σταυρινό.

Τῆς ἔχουν ὑποσχεθεῖ τὴ συνεργασία τὸν οἱ: Henri Barbusse, Louise Bodin, Henri Dalby, Edouard Dujardin, Genold, Louis de Gonzague-Frick, Banville d'Hostel, Διον. Κύτικας, Gérard de Lacaze-Duthiers, André Lorulot, Paul-Napoléon Roinard, Han Ryner, Ἀθηνᾶ Σαραντίδη, André Spire.

“Ένας διεθνὴς πνευματικὸς σύνδεσμος. — Ἀπὸ τὸν φίλο μας Banville d'Hostel μαθαίνομε ὅτι, τώρα τελευταῖα, στὸ Παρίσι, (38 bis Rue Fontaine) συστήθηκε μιὰ «Διεθνὴς Ἑνώση τῶν Τεχνῶν, τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Ἐπιστημῶν» — «Fédération Internationale des Arts, des Lettres et des Sciences» (F. I. A. L. S.).

Σκοπὸς τοῦ πνευματικοῦ τούτου Συνδέσμου εἶνε ἡ ἐπίτευξη μιᾶς ἀληθινῆς, πραγματικῆς κ' ἐξακολουθητικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν διανοουμένων τῆς ὑφηλίου.

Φαίνεται ποὺ ἡ φωτεινὴ κ' ἀξιόπαινη πρωτοβουλία τοῦ κ. d'Hostel ἐκίνησε ζωηρὸ τὸ ἐνδιαφέρον πολλῶν λογοτεχνῶν, καλλιτεχνῶν κ' ἐπιστημόνων. Μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑνώσεως, μέσα σ' ἄλλους, εἶνε οἱ: André Arnyvelde, Banville d'Hostel, Nicolas Beauduin, Paul Brulat, Paul Fort, Alexandre Mercereau, Han Ryner, Joseph Rivière...

Ἡ F. I. A. L. S. ἀριθμεῖ τοπικοὺς σχηματισμούς κ' ὑποεπιτροπὲς σὲ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου: Ἰταλία, Ἰσπανία, Πορτογαλία, Ἀγγλία, Ρωσία, Σουηδία, Ἡνωμένες Πολιτεῖες, Καναδᾶ, Ἀργεντινὴ, Βραζιλία, Αἴγυπτος, Τύνιδα, Βοημία, Τσεχοσλοβακία, Βενεζουέλα.

Ἡ F. I. A. L. S. ἔχει καὶ τ' ὄργανό της, τὸν «Αἶσωπο» (Esope), ἐφημερίδα ποὺ γράφεται σὲ 5 διάφορες γλώσσες: ἐγγλέζικα, γαλλικά, ἰταλικά, γερμανικά κ' ἰσπανικά. Στὸν πρῶτο ἀριθμὸ τοῦ «Αἰσώπου» δημοσιεύεται μιὰ θαυμάσια ἐκκλήση πρὸς τοὺς διανοοῦμενους ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ ἐγγραφὴ στὴν F. I. A. L. S. καθὼς καὶ στὸν «Αἶσωπο» εἶνε ὁλοσυνόλου προαιρετικῆς. Κατώτερο ὄριο συνδρομῆς, ὥστόσο, ὁρίστηκε τὸ ποσὸ ἑνὸς φράγκου.

Γενικοὶ ἐπίτροποι τῆς F. I. A. L. S. κ' ἀντιπρόσωποι γιὰ τὴν Αἴγυπτον τοῦ «Αἰσώπου» (Esope) εἶνε οἱ φίλοι καὶ συνεργάτες μας κ. κ. Πάνος Σταυρινός και E. G. Cahen, ἐκδότες τοῦ γαλλόφωνου περιοδικοῦ «La Vie Nouvelle» (B. P. No. 694 — Le Caire).

Τὶς δυὸ αὐτὲς προσπάθειες — τὶς τόσο εὐγενικὰ κοινοφελεῖς — χαιρετίζομε μὲ τὸν εὐχαριστερό ἐνθουσιασμό κ' εὐχόμαστε στοὺς πρωτεργάτες των, κάθε ἐπιτυχία.

Société des Amis d'Han Ryner. — Ἀναγγέλομε στοὺς ἀναγνώστες μας τὴν ἱδρυση τοῦ Συνδέσμου τῶν Φίλων τοῦ Han Ryner, ποὺ ἔχει ὡς σκοπὸ τὴ δημιουργία τριγῶν στὸ ἔργο τοῦ μεγάλου αὐτοῦ φιλοσόφου μιᾶς πλατειᾶς προπαγανδιστικῆς κίνησης. Εἰ-

μαστε βέβαιοι πώς ἔτσι ὁ Han Ryner θὰ γίνεи πὺ γνωστός καὶ θ' ἀγαπηθεῖ, ἂν ὄχι ἀπὸ τὸν πολὺ κόσμο, τουλάχιστον ἀπὸ περισσότερους διανοοῦμενους.

Οἱ συνδρομῆς (5 φρ. τὸ χρόνον) στέλνονται στὴ Mlle Cécile Toumarinson, 7 Rue du Parc-Montsouris, Paris. Σὲ κάθε μέλος, ὁ ἐκδότης καὶ ποιητὴς κ. Eugène Figuière, χαρίζει τὸ μπουστο τοῦ πρίγκιπα τῶν πεζογράφων, καμωμένο ἀπὸ τὸν M. Benneteau.

Ἔνα καινούργιο βιβλίον.— Ὁ ἀγαπητός μας συνεργάτης καὶ σεβαστός φίλος κ. Phileas Lebesgue θὰ ἐκδόσει τώρα κοντὰ μιά συλλογὴ ἀπὸ λυρικές πρόζες μὲ τὸν τίτλο *Le Char de Djaggernath*, ὅπου, σὲ δυνατὲς καὶ πρωτότυπες σελίδες τέχνης καὶ σκέψης, ἐκθέτει τὶς προσωπικὲς του βλέψεις ἀπὸ τὸν πόλεμο.

Τὸ βιβλίον αὐτὸ ἐκδίδεται μ' ὅλη τὴν ἐπιμέλεια καὶ καλλαισθησίᾳ ποὺ μᾶς ἔχει συνηθίσει ὁ κ. Poinso, ὁ διευθυντὴς τῆς *Maison Française*.

Εἴμαστε βέβαιοι πὺς τὸ ἑλληνικὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ θὰ ἐπωφεληθεῖ τῆς εὐκαιρίας νὰ πιστοποιήσει τὴν εὐγνωμοσύνην του καὶ τὴ συμπάθειά του στὸν κ. Lebesgue. (1)

Ἔνα βιβλίον συμπληρωματικόν.— Ὁ συνάδελφός μας Florian-Parmentier, τοῦ ὁποῦν θὰ μείνει ἀξέχαστη ἡ ἐνδιαφέρουσα *Histoire Contemporaine des Lettres Françaises* (2), ποὺ δημοσιεύτηκε λίγες ἐβδομάδες πρὸ τοῦ πολέμου, σκοπεύει νὰ δώσει ἕνα Συμπλήρωμα στὸ ἔργον αὐτὸ τῆς κριτικῆς, τῶν ἰδεῶν καὶ τῆς φιλολογικῆς documentation.

Θὰ ἀναφέρει ὅλα τὰ βιβλία καὶ τὰ περιοδικὰ ποὺ θὰ τοῦ ἀπευθυνθοῦν, 47, Rue Vasco de Gama, Paris XVe, καὶ θὰ συμπληρώσει τὰ κενὰ ποὺ θὰ ἤθελαν τοῦ ὑποδείξει οἱ ἀναγνώστες καὶ οἱ συνάδελφοι του.

Προσθέτουμε μάλιστα ὅτι ὁ Florian-Parmentier, ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνων ζωῆς στὸ μέτωπον καὶ στὰ νοσοκομεῖα, θὰ μᾶς δεῖξει τὴν ζωικότητά του, δημοσιεύοντας ἕνα καινούργιον ρωμάντσο του μὲ τὸν τίτλον *L'Ouragan*.

Μερικὰ λάθη.— Στὸ «Ἀπολλώνιον Ἄσμα» τοῦ συνεργάτη μας Σ. Σκίτη, ποὺ τυπώθηκε πέρουν σὲ ἰδιαίτερον τόμον ἀπὸ τὰ «Γράμματα», ἔμειναν λίγα λάθη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα σημειώνουμε ἔδω τὰ κυριώτερα:

Ἀντί :	Σελ.	Ἔπρεπε :
Ἄς σηκώνουν οἱ ἄνεμοι	19	Ἄς σηκώνουν οἱ ἀνέμοι
Κάποια ὥδή μου στερνά μ' ἐπροκάλεσε	21	Κάποια ὥδή μου στερνά μ' ἐπροσκάλεσε
Ἀπὸ χρόνων στὰ ξένα ἀπουσία	32	Ἀπὸ χρόνων στὰ ξένα ἀπουσία
Τῶν Μαινάδων μοῦ ἔσφαξαν	42	Τῶν Μαινάδων μοῦ ἔσφαξαν
Πρὸς δάσος τῶν πεύκων	53	Πρὸς τὸ δάσος τῶν πεύκων.

Διαλέξεις τῶν «Γραμμάτων».— Ἀπὸ τὸν περιεμένο χειμῶνα ὡς τὸν τελευταῖον Μῆν δόθηκαν στὶς αἰθούσες τοῦ «Πτολεμαίου» καὶ τοῦ «Αἰσχύλου Ἀγρίωνος»—εὐγενῶς προσφερόμενες—οἱ παρακάτω ἑπτὰ διαλέξεις τῶν «Γραμμάτων» γιὰ τὶς ὁποῖες θὰ μιλήσουμε ἐκτενέστερα στὸ ἐρχόμενο φυλλάδιον :

Α. Μαρσέλου	: Τὸ ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα καὶ τὸ Πρώτο Σχολεῖον, στίς 28)11-11 918	
Κ. Ν. Κωνσταντινίδη	: Ἡ Νύμφη τοῦ Ἀπόλλωνος	» 21)3- 4-919
Πόλν Μοδινὸν	: Οἱ Καῦμοι τῆς Δημοθάλιασας τοῦ Παλαμά	» 26)8- 4 919
Ἄντρο. Γιαννακάκη	: Τὸ De Profundis τοῦ Oscar Wilde	» 1)14- 4-919
Θάνου Κατράρο	: Τὰ τρία στοιχεῖα τῆς Ποίησης τοῦ Καβάφη	» 11)24- 4-919
Κ ^{ας} Ἀλεξ. Λαλαούνη	: Ἡ ἐξέλιξις τῆς Μουσικῆς	» 2)19- 5-919
» » » » »	(συνέχεια)	» 5)22- 5-919

ΜΕΝΑΛΚΑΣ

(1) Ἐγγραφὴς στέλνονται στὴ διεύθυνση τῶν «Γραμμάτων» μὲ τὶς ἀκόλουθες τιμές, ἐλεύθερες ἀπὸ ταχυδρομικὰ ἔσοδα.

Φρ. 3,50 ὁ τόμος σὲ καλὸ χαρτί, φρ. 5,50 σὲ μισολουσάτο, φρ. 8,50 σὲ ὀλλανδέζικον, φρ. 20,50 σὲ γαλιωνέζικον.

(2) Ἐκδοσις τοῦ οἴκου Eugène Figuière & Co. Paris.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Gaston Arthuis, *Les Chants Secrets*, Edit. Ed. Sansot, frs. 3,50. — Albert Lantoine, *La Lanterne Cynique*, Edit. du Livre mensuel, 1918, frs. 5. — André Stirling, *Motifs pour les quatre saisons*, Edit. Eugène Figuière et Cie 1918, frs. 2,50. — Vte L. A. des Garets, *La Saison des Immortelles*, Edit. Eugène Figuière & Cie, 1918, frs. 2,50. — Joseph Rivière, *En ces temps héroïques*, Edit. «Soi-Même» 1918, hors commerce. — Emile Cagin, *Poèmes*, Edit. du «Scarabée» 1918, frs. 3,50. — Χρ. Ξοπέρα, *Στίχοι*, Ἀθήνα 1917. — Emile Langlois, *Impressions et Tableaux*, Le Caire 1918. — Α. Thumb, *Οἱ Νεοέλληνες καὶ ἡ καταγωγή τους*, μετάφρ. Φ. Δραγούνη, ἐκδ. Ἑλλ. Ὁμίλου 1916, λεπτὰ 20. — Κ. Τριζογλίδη, *Ἡ ἱστορία τοῦ Ἀγγλικοῦ Φιλελληνισμοῦ*, Ἀθήνα 1917, λεπτ. 50. — Γρ. Παπαμυζαήλ, *Ὁ Πόντιος Πιλάτος, Ἀλεξάνδρ.* 1918. — Hubert Pernot, *Recueil de textes en grec usuel*, Edit. Garnier Frères 1918, frs. 3,50. — Hubert Pernot, *Grammaire du Grec Moderne*, Edit. Garnier Frères 1918, frs. 5. — Emile Dermenghem, *La Vie Affective d'Oliver Minterne*, Edit. Georges Crès & Co. 1917, frs. 3,50. — Πέτρος Μάγνης, *ἔκδοσις Ἀπουάνων, Ἀλεξάνδρεια* 1918, *χαρίζεται*. — Auguste Gauvain, *La Question Yougoslave*, Edit. Bossard 1918, frs. 2,40. — Radonia Youanovitch, *Les Croates et l'Autriche-Hongrie*, Edit. de la «Yougoslavie» 1918, frs. 3. — Bogumil Vosnjak, *Un Rempart contre l'Allemagne*, Edit. Librairie Chapclot 1918. — Σωτήρη Σκίτη, *Ἀπολλώνιον Ἀσμα*, ἔκδοσις «Γραμμάτων» 1918, δρχ. 4. — Sotiris Skipis, *Les Petites Hellades et l'Hellenisme*, Edit. de la «Race» 1918. — Σωτήρη Σκίτη, *Δίχως φτερά*, impr. Peyriller, Rouchon et Gamon 1918, frs. 4. — Σωτήρη Σκίτη, *Μικροὶ Περίπατοι*, 1η σειρά. — Χρήστου Βαρλέντη, *Ἐπάνω ἀπ' τὸ βυθό*, Ἀθήνα 1918, δρχ. 1. — Χρήστου Βαρλέντη, *Ἀέρα-Ἀέρα*, Ἀθήνα 1919. — *Almana de La Revista* 1919, 5 pessetes. — Alexandre Plans, *Antologia de Poetes Catalans Moderns*, Societat Catalana d'Editions, Barcelona, 3,50 pess. — J. M. Lopez-Pico, *Poesies*, 1910-1915, Societat Catalana d'Editions, Barcelona, 3 pess. — J. M. Lopez-Pico, *Poesies*, 1915-1919, Societat Catalana d'Editions, Barcelona, 3,50 pess. — Edmond Adam, *Le Néostiche et le verbe intégral*, Edit. des «Humbles» 1919, fr. 1. — Μ. Κρενδιτοπούλου, *Ἡ Φιλία*, ἔκδοσις «Γραμμάτων» 1919, φρ. 0,60. — Χ. Α. Νομικοῦ, *Ἡ λεγομένη Ροδιακὴ Ἀγγειοπλαστικὴ, Τυπογραφεῖον Κασσιμάτη & Ἰωνᾶ* 1919. — Ἀργας Πηλείας, *Διαβαίνοντας, Τυπογραφεῖο Κασσιμάτη & Ἰωνᾶ* 1919. — Joseph Rivière, Camille Spiess, Eug. Figuière, Paris 1919, frs. 3,50. — Han Ryner, *Le Livre de Pierre*, Edit. «Les Humbles», Paris 1919, fr. 1. — *Le Cœur de l'Ennemi*, Poèmes actuels traduits de l'Allemand par Ivan Goll, Edit. «Les Humbles», Paris 1919, fr. 1. — Han Ryner, *Le Poison*, Edit. «Grammata» Alex. 1919, fr. 0,60. — Μιχ. Α. Ροδότ, *Μὲ τὸ γλυκοχάρισμα...*, ἔκδοσις Ἑλενθ. Κόσμου 1917. — Γ. Βορσιμιτζάκη, Γ. Μηταράκη, Γ. Σαρογιάννη, *Κάτω ἀπὸ τὸν Ἀττικὸ οὐρανό*, Ἀθήνα 1919, δρχ. 2. — Han Ryner, *Le Tour des Peuples*, Edit. E. Figuière, Paris 1919, frs. 3,50. — Paul Dermée, *Beautés de 1918*, Edit. «L'Esprit Nouveau» 1919, frs. 5. — Céline Arnould, Tourneville, Edit. «L'Esprit Nouveau» 1919, frs. 10. — Joseph Rivière, *En passant*, Edit. «Soi-Même» 1917, frs. 5. — G. Hardy, *Essai sur la Vasectomie*, Edit. Néo-Malthusiennes 913. — G. Hardy, *How to prevent pregnancy*, 1/6. — G. Hardy, *Mittel zur Schwangerchafts Verhütung*, 1,25 mk. — Dr. F. Elosu, *Le Poison Maudit*, Edit. «Ce qu'il faut dire» fr. 0,25. — Génold, *L'Eglise et la Guerre*, Edit. «Ce qu'il faut dire» 1917, frs. 0,75. — Génold, *Le Pourrissoir*, Edit. «Ce qu'il faut dire» 1917, fr. 0,25. — G. Hardy, *Moyen d'éviter la grossesse*, Librairie Silvette, Paris, 1,50. — G. Hardy, *Malthus et ses disciples*, Edit. de la «Génération Consciente», fr. 0,50. — Charles Bauby, *Les Reflets du Miroir*, Association des Jeunes Littérateurs et Artistes Français, Perpignan 1918, 2me Edition, frs. 3,50. — Roger Pillet, aux éditions des «Pionniers de Normandie». — Emile Langlois, *L'Hymne Embrassé*, 1919. — Γιάννου Πιερίδη, *τῆς Σιωπῆς καὶ τοῦ Σάβου*, 919. — Manifesti del Futurismo, prima serie, 1 lira. — F. T. Marinetti, *Zang Tumb Tumb*, Milano 1914, 3 lir. — Boccioni, *Pittura Scultura Futurista*, Milano 1914, 4 lir. — Francesco Meriano, *Equatore Notturmo*, Milano 1916, 2 lir. — Luigi Russolo, *L'Arte dei rumori*, Milano 1916, 2 lir. — Volt, *Archi Voltaici*, Milano 1916, 2 lir. — Ἰωάννου Ἀρη, *Τὰ Μοντέρνα*, πρώτη σειρά. — Georges-Armand Masson, *La Mille et Unième Nuit*, Edit. de «La Revue Intellectualiste», Paris. — Maurice Wullens, *Profilis de Flandre...* et d'ailleurs, Edit. des «Humbles». — Walt Whitman, *Le penseur de plaies*, Edit. des «Humbles». — Maurice Bataille, *Le Chapeau de Velours*, Edit. des «Humbles». — Κωστή Παλαμά, *Τὰ Παράκαιρα*, ἐκδ. Ἰωάν. Σιδέρη, Ἀθήνα 919, δρχ. 6. — Ν. Νικολαΐδης, *Τὸ Γαλάζιο Λουλούδι, Κύπρος* 1919. — Τὰ Ρομπανιάτ τοῦ Ὁμήρου Καγιάμ, Παύλου Γνευτοῦ, 1918. φρ. 4. — S. Skipis, *Anthologie, 1899-1918*, Edit. Eug. Figière, 1919, frs. 7.